

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 14. heinäkuuta 2023
(OR. en)

11725/23

Toimielinten välinen asia:
2023/0226(COD)

AGRI 395
AGRILEG 135
ENV 835
CODEC 1348

ILMOITUS

Lähettiläs:	Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Asetus tietyillä uusilla genomitekniikoilla tuotetuista kasveista sekä elintarvikkeista ja rehuista – <i>Komissio esittelee</i> – <i>Keskustelu</i>

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä puheenjohtajavaltion taustamuistio asiakohdassa mainitusta aiheesta neuvostossa (maatalous ja kalastus) 25. heinäkuuta 2023 käytävää keskustelua varten.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tietyillä uusilla genomiteknikoilla tuotetuista kasveista sekä niistä valmistetuista elintarvikkeista ja rehuista ja asetuksen (EU) 2017/625 muuttamisesta

Puheenjohtajavaltion tausta-asiakirja

Euroopan komissio hyväksyi 5. heinäkuuta 2023 ehdotuksen asetukseksi uusista genomiteknikoista (NGT)¹ osana elintarvike- ja biodiversiteettipakettia. Ehdotuksen tavoitteena on antaa EU:n maatalouselintarvikealalle mahdollisuus edistää Euroopan vihreän kehityksen ohjelman sekä Pellolta pöytään -strategian ja biodiversiteettistrategian innovointi- ja kestävyystavoitteita sekä parantaa alan kilpailukykyä säilyttäen samalla terveyden ja ympäristön suojelun korkea taso.

Sen jälkeen kun muuntogeenisiä organismeja (GMO) koskeva EU:n nykyinen lainsäädäntö hyväksyttiin vuonna 2001 on edistytty merkittävästi sellaisten uusien genomiteknikkojen kehittämisessä, jotka mahdollistavat kasvien geneettisten ominaisuuksien kohdennetummat, täsmällisemmät ja nopeammat muutokset perinteisiin jalostustekniikoihin verrattuna. Lisäksi tietyissä tekniikoissa ei oteta käyttöön ”vierasta DNA:ta” eli sellaisten lajien DNA:ta, joiden kanssa kasvi ei voi risteytyä, eikä tuloksena saatuja tuotteita voida erottaa perinteisillä menetelmillä saaduista tuotteista.

Euroopan unionin tuomioistuin päätti vuonna 2018, että uudet mutageneesitekniikat, joita on otettu käyttöön tai joita on kehitetty enimmäkseen direktiivin 2001/18/EY² antamisen jälkeen, kuuluvat muuntogeenisiä organismeja koskevan lainsäädännön soveltamisalaan ja niihin sovelletaan siinä säädettyjä velvoitteita.

¹ 11592/23 + ADD 1.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/18/EY, annettu 12 päivänä maaliskuuta 2001, geneettisesti muunnettujen organismien tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön ja neuvoston direktiivin 90/220/ETY kumoamisesta.

Tuomioistuimen tuomion esiin tuomien käytännön kysymysten selventämiseksi neuvosto hyväksyi vuonna 2019 SEUT 241 artiklaan perustuvan päätöksen³, jossa komissiota pyydettiin esittämään tutkimus uusien genomiteknikkojen EU:n oikeuden mukaisesta asemasta sekä ehdotus, tarvittaessa tutkimuksen perusteella.

Komissio esitti kyseisen tutkimuksen neuvostolle vuonna 2021⁴. Maatalousministerit keskustelivat 27. toukokuuta 2021 tutkimuksen päätelmistä ja olivat yleisesti yhtä mieltä siitä, että uusia genomiteknikkoja koskevaa nykyistä lainsäädäntöä on nykyaikaistettava⁵.

Sidosryhmien ja yleisön laajan kuulemisen jälkeen ja Yhteisen tutkimuskeskuksensa ja Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen tieteellisen työn tukemana komissio on nyt toimittanut myös edellä mainitun ehdotuksen uusia genomiteknikoita koskevaksi asetukseksi.

Ehdotuksen soveltamisala ei kata kaikkia uusia genomiteknikoita, vaan ainoastaan kohdennetun mutageneesin ja sisgeneesin. Lisäksi kasvit, jotka on saatu uudella genomiteknikalla, jossa käytetään geneettistä materiaalia muista kuin risteytettävissä olevista lajeista (”vieras DNA”), jätetään ehdotuksen soveltamisalan ulkopuolelle, ja niitä säännellään täysimääräisesti muuntogeenisiä organismeja koskevalla lainsäädännöllä.

³ Neuvoston päätös (EU) 2019/1904, annettu 8 päivänä marraskuuta 2019, komission pyytämisestä toimittamaan tutkimus uusien genomiteknikoiden unionin oikeuden mukaisesta asemasta unionin tuomioistuimen asiassa C-528/16 antaman tuomion pohjalta, ja ehdotus, mikäli se on tutkimustulosten pohjalta aiheellinen.

⁴ 8285/21.

⁵ 9022/21.

Ehdotuksessa säännellään kahta uusilla genomitekniikoilla tuotettujen kasvien (NGT-kasvit) luokkaa:

- NGT-kasvit, joiden muuntaminen voisi tapahtua myös luonnossa tai jotka voitaisiin saada aikaan perinteisellä jalostuksella ("luokan 1 NGT-kasvit"). Niihin sovelletaan tarkastusmenettelyä ennen tarkoituksellista levittämistä ja markkinoille saattamista. Luokan 1 NGT-kasvit ja -tuotteet vapautetaan muuntogeenisiä organismeja koskevan lainsäädännön vaatimuksista. Niitä säännellään sovellettavalla alakohtaisella lainsäädännöllä ja horisontaalisilla kehyksillä terveyden ja ympäristön suojelun varmistamiseksi. Avoimuuden ja valinnanvapauden parantamiseksi ne myös luetellaan julkisessa tietokannassa. Kasvien lisäysaineisto merkitään luokkaan 1 NGT, ja tähän asemaan viitataan kasvilajikkeiden yleisissä luetteloissa.
- NGT-kasvit, lukuun ottamatta luokan 1 NGT-kasveja, jäljempänä 'luokan 2 NGT-kasvit', monimutkaisemmilla muunnoksilla edellyttäen, että ne eivät sisällä "vierasta DNA:ta". Tämä luokka kuuluu nykyisen muuntogeenisiä organismeja koskevan lainsäädännön soveltamisalaan, ja siihen on tehty rajoitettuja mukautuksia havaitsemismenetelmien, riskinarviointimenetelmien ja seurantavaatimusten osalta. Vaikka luokan 2 NGT-kasvit on merkittävä muuntogeenisiksi organismeiksi, niiden merkintöihin voi sisältyä tietoja NGT-muutoksella siirretystä ominaisuudesta avoimuuden ja kuluttajille tiedottamisen lisäämiseksi. Lisäksi luokan 2 NGT-kasvit, jotka sisältävät ominaisuuksia, joilla voidaan edistää kestäväää maatalouselintarvikejärjestelmää, voivat hyötyä tietyistä kannustimista. Lisäkannustimia on suunniteltu myös tapauksiin, joissa ilmoituksen tekijä tai hakija on pk-yritys. NGT-kasveihin, joissa on torjunta-aineita sietäviä ominaisuuksia, ei voida soveltaa näitä kannustimia. Toisin kuin muuntogeenisiä organismeja koskevassa lainsäädännössä, jäsenvaltiot eivät voi sulkea pois luokan 2 NGT-kasvien viljelyä alueellaan.

Sekä luokan 1 että luokan 2 NGT-kasvit ja niistä saatavat tuotteet ovat kiellettyjä luonnonmukaisessa tuotannossa.

Puheenjohtajavaltio pitää hyödyllisenä keskustelun käynnistämistä neuvostossa ennen teknisen tarkastelun aloittamista, jotta voidaan keskittyä ehdotuksen keskeisiin osiin. Tätä varten puheenjohtajavaltio esittää keskustelua varten seuraavat kysymykset:

Kysymykset keskustelua varten:

Miten arvioitte ehdotusta kestäväen ja häiriönsietokykyisen maatalouselintarvikejärjestelmän varmistamisen kannalta? Mitkä ehdotuksen näkökohdat ovat mielestänne tärkeimpiä?
